

Sygn. akt II Ca 866/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bogdan Łaskiewicz (spr.)
Sędziowie:	SSO Urszula Wynimko SSR del. Bożena Sztomber
Protokolant:	st. sekr. sąd. Zofia Szczęsnowicz

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2013 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa M. R.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej
w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 18 czerwca 2013 r. sygn. akt XI C 1427/12

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.200 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Powód M. R. domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 10.001 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 08 lipca 2010 roku do dnia zapłaty tytułem częściowego naprawienia szkody. Domagał się też zasądzenia od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych

Wyrokiem z dnia 18 czerwca 2013 r. Sąd Rejonowy w Białymstoku zasądził od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda M. R. kwotę 10.001 zł z odsetkami ustawowymi w wysokości 13%, w stosunku rocznym od dnia 8.07.2010 r. do dnia zapłaty (pkt I). Zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.698,78 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II). Nakazał wypłacić powodowi z rachunku Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Białymstoku kwotę 19,22 zł tytułem zwrotu nadpłaconej zaliczki na opinię biegłego (pkt III).

W uzasadnieniu powyższego rozstrzygnięcia Sąd I instancji wskazał, że do okoliczności niespornych należał fakt, iż dnia 05 czerwca 2010 roku uległ uszkodzeniu należący do (...) sp. z o.o. samochód marki S. (...) o nr rej. (...). Na skutek wycieku oleju uszkodzeniu uległ most napędowy pojazdu.

W dniu powstania szkody samochód powoda był ubezpieczony na podstawie umowy ubezpieczenia autocasco zawartej z pozwanym. Ogólne warunki ubezpieczenia przewidywały, iż ubezpieczeniem nie są objęte szkody spowodowane umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez ubezpieczonego lub osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu. Pozwany nie uznał swojej odpowiedzialności i odmówił wypłaty odszkodowania. W uzasadnieniu decyzji wskazał, iż przyczyną powstania szkody nie było – jak wskazywał powód – uderzenie w przeszkodę na drodze, ale eksploatacja pojazdu.

Sąd I instancji ustalił też, że wyrokiem z dnia 14 maja 2012 roku w sprawie o sygn. akt XI C 817/10 Sąd Rejonowy w Białymstoku zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem częściowego odszkodowania kwotę 10 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W toku postępowania w sprawie o sygn. akt XI C 817/10 dopuszczono dowód z opinii biegłego z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego, który stwierdził, iż szkoda powstała w wyniku zderzenia ze znajdującą się na drodze przeszkodą.

Dnia 26 sierpnia 2010 roku właściciel pojazdu cedował służącą mu wobec pozwanego wierzytelność o wypłatę odszkodowania na rzecz leasingobiorcy pojazdu – M. R. prowadzącego działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej (...)C. M., M. R. w B..

W tych okolicznościach faktycznych Sąd I instancji uznał żądanie powoda za uzasadnione w całości. Dokonując oceny powództwa, odwołał się do art. 805 § 1 i 2 kc. Podał ocenie zeznania świadka R. N. oraz opinię biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego, który ustalił koszt naprawy pojazdu na kwotę 82.287,00 złotych netto. Ustalając koszt naprawy pojazdu, biegły uwzględnił postanowienia ogólnych warunków ubezpieczenia, normy czasowe autoryzowanej stacji obsługi marki S., cenę przekładni mostu tylnego pojazdu marki S. (...) z czerwca i lipca 2010 roku w wysokości 81171 zł, podaną przez (...) S.A. Biegły zastosował też stawkę za roboczogodzinę (...) marki S. w wysokości 220 zł netto. Biegły podkreślił, iż konieczna jest naprawa pojazdu w autoryzowanej stacji obsługi. Na rynku nie są dostępne części zamienne ani zamiennik kompletnej przekładni głównej. Elementy przekładni głównej muszą charakteryzować się najwyższą z możliwych jakością materiałów i wykonawstwa. Przekładnia przenosi bardzo duże obciążenia w trudnych warunkach. W toku rozprawy biegły wyjaśnił, iż pierwotna wersja opinii, sporządzona w systemie A., nie była prawidłowa. Pojazd tego typu i modelu nie jest przewidziany przez ten system.

Sąd miał też, że na uwadze, że biegły ustalił, że bezpośrednią przyczyną uszkodzenia filtra oleju było zaczepienie podwoziem pojazdu o przedmiot znajdujący się na drodze, które spowodowało wyciek, tj. „wypompowanie” oleju przez pracującą pompę. W ocenie biegłego charakter uszkodzeń filtra olejowego mostu jednoznacznie świadczył o tym, że pęknięcie, rozerwanie płaszcza filtra było następstwem zadziaływania sił pochodzących z zewnątrz – od uderzenia w kamień, kawałek drewna, metalu lub innego przedmiotu znajdującego się na drodze. W wyniku uderzenia doszło do wycieku oleju z uszkodzonego filtra, a następnie z uwagi na brak smarowania, wywołanego brakiem oleju do kompletnego zniszczenia przekładni głównej. Płaszcz filtra olejowego był skorodowany i posiadał miejscowe ubytki materiału. Pojazd był serwisowany w (...). Uszkodzenie mostu nie miało związku z zaniechaniem dużego przeglądu L, który w swoim zakresie przewidywał wymianę filtra, gdyż pojazd powoda powinien być poddany przeglądowi tego rodzaju po przejechaniu 120000 km. W dniu powstania szkody przebieg pojazdu wynosił 112150 km.

Sąd I instancji nie znalazł podstaw, aby zakwestionować konkluzje opinii. W ocenie Sądu biegły poddał rozpatrywany problem gruntownej analizie i przekonująco uargumentował przedstawione wnioski. Poczynione przez niego ustalenia mogą stać się podstawą do rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Biegły wykazał zarówno związek pomiędzy działaniem czynnika zewnętrznego a powstaniem szkody, jak i uzasadnił konieczność wykonania naprawy w (...) i przy użyciu oryginalnych części zamiennych. Zdaniem Sądu I instancji nie ma podstaw do przyjęcia, iż powód spowodował szkodę poprzez rażące niedbalstwo. Opinia biegłego pozwoliła bowiem ustalić, iż szkoda powstała na skutek działania przyczyny zewnętrznej, zaś termin przeglądu zalecanego przez producenta jeszcze nie nadszedł. Fakt, iż powód wykorzystywał samochód do jazdy po drogach nieutwardzonych nie może zatem świadczyć, iż szkoda powstała na skutek rażącego niedbalstwa. Nie wykazano bowiem, iż istniał związek przyczynowy pomiędzy szkodą a rodzajem eksploatacji pojazdu. Powszechnie wiadomo, iż uszkodzenia podwozia na skutek uderzenia w przedmiot znajdujący się na drodze, zdarzają się również na drogach utwardzonych.

Podsumowując, Sąd I instancji uwzględnił powództwo w całości, biorąc pod uwagę, iż wartość szkody obliczona przez biegłego i pomniejszona o dotychczas wypłacone odszkodowanie, przewyższa kwotę wskazaną w żądaniu pozwu.

O odsetkach orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu.

O kosztach procesu Sąd I instancji orzekł w myśl przepisów art. 98 § 1 k.p.c. (zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu) oraz § 2, 4, 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.), a także części IV załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635 ze zmianami). W skład kosztów procesu poniesionych przez powoda weszły: opłata stosunkowa w wysokości 501 zł, koszty opinii biegłego w kwocie 780,78 zł, wynagrodzenie działającego w jego imieniu pełnomocnika w wysokości 2400 złotych oraz opłata skarbową równą 17 zł w związku z czynnością udzielenia pełnomocnictwa.

O zwrocie kwoty 19,22 zł tytułem nadpłaty na koszty opinii biegłego na rzecz powoda rozstrzygnięto na mocy art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany. Zaskarżył go w części tj. w pkt I co do kwoty 9924 złotych oraz pkt II i III i zarzucił naruszenie:

- prawa materialnego tj. art. 827 § 1 kc w zw. z § 7 ust. 1 pkt 2 OWU AC poprzez błędną ich wykładnię, polegającą na przyjęciu, iż w stanie faktycznym niniejszej sprawy nie zaszedł przypadek rażącego niedbalstwa, wyłączający odpowiedzialność ubezpieczyciela za powstałą szkodę;

- przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 kpc poprzez nierozważenie przez Sąd Rejonowy w Białymstoku w sposób wszechstronny zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci zeznań świadka A. R. (k. 47-48 akt XI C 817/10) odnośnie okoliczności powstania szkody oraz sposobu eksploatacji pojazdu, a także informacji firmy (...) (k. 158 akt XI C 817/10) oraz opinii biegłego S. S. (k. 67-80, 101-102, 138 akt sprawy XI C 817/10), które to dowody były przeprowadzane na okoliczność uszkodzenia filtra oleju, a nie całego mostu i wynika z nich, że użytkownik pojazdu nie zachował elementarnej staranności w dniu szkody, a także że pojazd powoda był wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem wskazanym przez producenta.

Powołując się na tę argumentację, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 77 złotych i oddalenie powództwa w pozostałej części ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, jak też zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd I instancji na podstawie materiału dowodowego zaoferowanego przez strony procesu poczynił niewadliwe ustalenia faktyczne i wyprowadził z nich trafne wnioski. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu I instancji, że w sprawie wykazano wszystkie przesłanki warunkujące uwzględnienia powództwa. Wbrew zarzutom skarżącego Sąd I instancji nie dopuścił się zarzucanych naruszeń prawa materialnego i procesowego, które mogłyby skutkować zmianą zaskarżonego wyroku. Stanowisko skarżącego stanowi w istocie polemikę z poczynionymi ustaleniami i ich oceną, która nie może odnieść skutku.

Bezspornym pozostawało w sprawie, że pojazd S. R. – 500 o nr rej. (...) był objęty ochroną w ramach umowy ubezpieczenia autocasco przez pozwanego ubezpieczyciela. Niekwestionowane pozostawało też, że pojazd ten uległ uszkodzeniu w dniu 05 czerwca 2010 r. Pozwany odmówił jednakże wypłaty odszkodowania, kwestionując swą odpowiedzialność.

Podkreślenia wymaga, że na powodzie dochodzącym zapłaty w niniejszym procesie ciążył obowiązek wykazania zaistnienia zdarzenia skutkującego odpowiedzialnością pozwanego ubezpieczyciela w ramach zawartej umowy ubezpieczenia autocasco. W ocenie Sądu Okręgowego powód temu obowiązkowi podolał. Natomiast pozwany, który w opozycji do twierdzeń pozwu podnosił, że zachodził przypadek wyłączający odpowiedzialność w ramach umowy ubezpieczenia, winien był tę okoliczność udowodnić. Zdaniem Sądu Okręgowego aktywność pozwanego w niniejszym procesie nie doprowadziła do wykazania tej okoliczności.

Rozstrzygając o roszczeniu powoda w niniejszej sprawie, nie można tracić z pola widzenia, że pomiędzy stronami toczyła się już sprawa o częściowe odszkodowanie. Wyrokiem z dnia 14 maja 2012 roku w sprawie o sygn. akt XI C 817/10 Sąd Rejonowy w Białymstoku zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem częściowego odszkodowania kwotę 10 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. Strony procesu odwoływały się zresztą do tej sprawy bowiem wносиły o dowodowe wykorzystanie materiałów zebranych w toku wskazanego postępowania. I tak powód wnosił o dopuszczenie dowodu z akt sprawy XI C 817/10 „na okoliczność zakresu dochodzonego roszczenia, dokonanych ustaleń w zakresie przebiegu zdarzenia i odpowiedzialności pozwanego za skutki zdarzenia, praw do odszkodowania” (k. 3 akt sprawy). Natomiast pozwany wnosił o dopuszczenie dowodu z akt sprawy XI C 817/10 tj. opinii biegłego, zeznań świadków oraz prawomocnego orzeczenia „na okoliczność zakresu i rozmiaru szkody oraz wysokości wypłaconego odszkodowania” (k. 17 akt sprawy).

Niezależnie od stanowisk stron kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia ma jednak kwestia, w jakim zakresie w ostatecznym rozrachunku Sąd I instancji wykorzystał materiał dowodowy zebrany we wskazanej sprawie w procesie niniejszym. W związku z tym wskazać trzeba, że Sąd I instancji, przed zamknięciem przewodu sądowego, dopuścił dowód z akt sprawy XI C 817/10 Sądu Rejonowego w Białymstoku w zakresie sporządzonej w niej opinii oraz wydanego wyroku na okoliczność zakresu i wysokości powstałej szkody (k. 151 akt sprawy). W świetle tak sformułowanej tezy nie może budzić żadnych wątpliwości zakres wykorzystania opinii sporządzonej w procesie toczącym się poprzednio na potrzeby sprawy niniejszej. W nawiązaniu do twierdzeń odwołującego się dotyczących zachowania kierowcy pojazdu S. wskazać trzeba, że w tym zakresie opinia ze sprawy XI C 817/10 nie była wykorzystana. Nie można z niej zatem wyprowadzać takich wniosków jak chce skarżący.

Zauważyć w tym miejscu ponadto trzeba, że Sąd I instancji nie dopuścił dowodu z akt sprawy również w zakresie obejmującym zeznania zeznań świadka A. R.. Jakkolwiek taki wniosek był zawarty w odpowiedzi na pozew, to jednak nie przełożył się on na decyzje procesowe Sądu w sprawie niniejszej. Dlatego też odwoływanie się również do zeznań tego świadka nie może być zaaprobowane. Sytuacja kształtuje się podobnie jeżeli idzie o informację firmy (...), której dopuszczenia jako dowodu w sprawie niniejszej również zabrakło, a co uszło uwadze skarżącego przy konstruowaniu zarzutu apelacji.

Natomiast w toku postępowania w sprawie niniejszej Sąd I instancji dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego S. S. na okoliczność ustalenia, jaki był zakres uszkodzeń pojazdu powoda powstałych w dniu 05.06.2010 r. i koszt ich naprawy pozwalającej na przywrócenie stanu pojazdu sprzed uszkodzenia (k. 55). Wprawdzie pełnomocnik pozwanego w końcowych zdaniach odpowiedzi na pozew wskazał, że biegły winien mieć na względzie wskazane okoliczności (dotyczące okoliczności powstania szkody, zachowania kierowcy pojazdu), jednakże podkreślić trzeba, że postanowienie Sądu tychże okoliczności nie obejmowało. Pełnomocnik pozwanego nie wnosił o rozszerzenie tezy dowodowej o te okoliczności. Co za tym idzie nie sposób uznać, że biegły był zobligowany do wypowiedzenia się w kwestii prawidłowości postępowania kierowcy. Także w zgłoszonych zastrzeżeniach do opinii biegłego pełnomocnik pozwanego skoncentrował się na innych kwestiach i nie wskazywał na konieczność rozszerzenia opinii.

W świetle powyższego Sąd nie dysponował materiałem dowodowym, który pozwoliłby na podzielenie stanowiska pozwanego, że wystąpił wypadek rażącego niedbalstwa wyłączający w świetle ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco odpowiedzialność pozwanego ubezpieczyciela za skutki zdarzenia. Odwoływanie się przez pozwanego do wiedzy powszechnej nie może być uznane za wystarczające w tej mierze bowiem zdaniem Sądu Okręgowego do oceny tej kwestii konieczne jest posiadanie wiadomości specjalnych, a czego – jak wykazano wyżej – w sprawie zabrakło.

Reasumując, powód wykazał w toku procesu, że wystąpił wypadek uzasadniający odpowiedzialność pozwanego na podstawie art. 822 kc, w ramach umowy ubezpieczenia autocasco, a pozwany nie wykazał zasadności swej obrony przed żądaniem pozwu. Ze względu na to, że wysokość żądania mieściła się w kwocie oszacowanej przez biegłego i wysokość nie była kwestionowana, Sąd I instancji prawidłowo uwzględnił powództwo w całości.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy oddalił apelację pozwanego w całości na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania. Sąd Okręgowy uznał, że zachodzą przesłanki do zasądzenia na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego mimo podnoszonej przez pozwanego okoliczności złożenia odpowiedzi na apelację po upływie ustawowego terminu. Sąd Okręgowy podziela bowiem pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 16 lutego 2012 r. w sprawie III CZP 1/12, że wniosek o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego zgłoszony w odpowiedzi na apelację wniesioną po upływie terminu określonego w art. 372 kpc jest skuteczny. Koszty zastępstwa procesowego powoda ustalono na podstawie § 13 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2002 Nr 163 poz. 1348 ze zm.).